VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Patientinformation

Hammartå

Mottagningsoperation

Vid hammartå kröker sig en eller flera tår i sina småleder och liknar en hammare. Det gör att skon skaver mot tåns ovansida och det bildar ofta en ömmande förhårdnad som kallas liktorn. Ofta förekommer en krokig andra tå samtidigt med en hallux valgus.

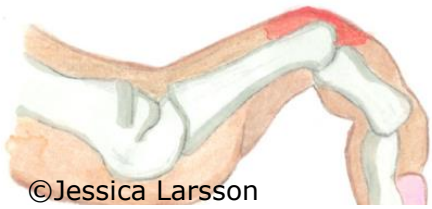

©Jessica Larsson

Operation

Besök med operation tar cirka två timmar. Vid denna operation får man en fotblockad det vill säga lokalbedövning i foten i samband med operationen.

Under ingreppet stängs blodflödet av i foten med hjälp av en blodtrycksmanschett.

Det finns flera operationsmetoder vid hammartåproblem och vilken metod som används bestäms framför allt av om tån är subluxerad det vill säga ligger ur led i tåns grundled och om tån lägger sig ned vid tryck under framtrampet.

Enklaste varianten är att man tar av böjsenorna under tån alternativt att en del av skelettet tas bort. Vanligast är att man gör en steloperation i tåns första led då tar man bort en del av skelettet och fixerar tån med ett metallstift som sticker ut i toppen av tån.

Denna operation måste ibland kombineras med mjukdelslösning i tåns grundled. Ett tredje alternativ är en mjukdelsoperation i tåns grundled där man syr sträcksenan mot böjsenan, man kortar samtidigt på skelettet och gör en mjukdelslösning som innebär att fettkudden läggs tillbaka under trampdynan och minskar belastningen på benet i framfoten, även här fixeras tån med metallstift som sticker ut ur tån.

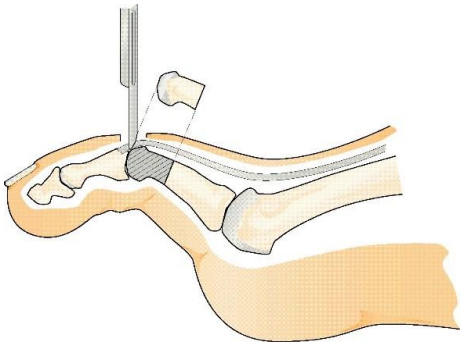

Figur 1. En del av leden sågas bort och det blir en slinkled

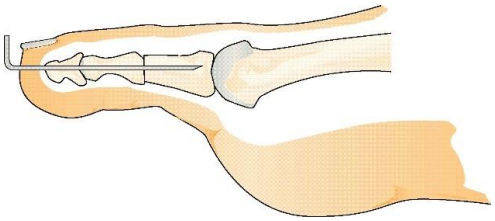

Figur 2. Leden stelopereras och fixeras med utstickande stift i sex veckor.

Rökning

Vid all form av fotoperation är det viktigt att sluta röka. Det är viktigt för cirkulationen och för att ben och hud ska kunna läka. Det minskar risken för infektion. Du ska hålla upp med rökningen sex veckor innan och sex veckor efter operationen. Om du behöver hjälp att sluta röka be om remiss till rökavvänjningssköterska.

Efter operationen

Du får inte köra bil hem själv utan ska helst sitta i baksätet med foten i högläge. Håll foten högt för att undvika svullnad. Bedövningen du fått i foten går ut efter tre till tolv timmar. Därefter ska du påbörja träning enl. Artrodes – framfot. Du får ett förband på foten som kan sitta kvar fram tills du tar bort stygnen.

Belastning

Första fem veckorna ska du endast belasta på hälen i specialsko som du får på uppvakningsavdelningen. Kryckor tar du med till operationsavdelningen som du hämtat ut på din vårdcentral eller hjälpmedelscentral. Efter fem – sex veckor tillåts full belastning på hela foten.

Smärtlindring

Du tar Paracetamol, till exempel Alvedon (rekommenderad dos enligt förpackning) den första tiden efter operationen. Ytterligare smärtlindring erhåller du information om före hemgång. Kraftig smärta kan tala för att förbandet sitter för hårt. Ta då av lindan som sitter ytterst och lätta på trycket. Innanför finns ett förband som du låter sitta kvar. Vid behov kontaktar du sköterska på ortopedkliniken. På kvällar och helger ska du kontakta sjukvårdsrådgivningen/1177.

Kontroll av såret hos distriktssköterska

Det mjuka bandaget du försetts med på operation ska sitta fram tills stygnen tas bort två till tre veckor efter operationen hos distriktssköterskan. Det finns alltid en risk för sårinfektion efter operation. Om du misstänker detta får du vända dig till sjuksköterska på ortopedmottagningen alternativt din distriktssköterska för sårkontroll.

Återbesök till läkare

Cirka fem veckor efter operationen tas stiften bort på mottagningen. Det krävs normalt ingen bedövning för detta. Efter stiften är dragna ska man fortsatt ha plastpåse på foten vid dusch under ytterligare fem till sju dagar för att undvika infektion.

Sjukskrivning

Sjukskrivningstiden efter ingreppet varierar beroende på vilken typ av arbete du har. Oftast mellan två - sex veckor.

Operationsresultat

Man får räkna med att tån blir något kortare efter operation. Svullnad kan kvarstå i flera månader och tån blir ibland inte helt smal igen. Slutresultatet blir oftast bra med en rak tå som inte ger skobesvär. Om man har besvär av en hallux valgus samtidigt, kan båda operationerna göras vid samma tillfälle.

Kontakta oss

Vid avbokning eller frågor innan operation ring 010-435 39 00, knappval 4, val 2 måndag-torsdag kl. 07.30-14.00. På grund av operationsverksamhet kan vi inte svara direkt. Lämna personnummer och telefonnummer, så ringer vi upp under dagen.